

Liisa Hilasvuori

Matkan päästä kaikki on pientä, Taidekeskus Mältinranta 14.-31.3.2020

Installaatioita

Yksi elämän suuria haasteita on mittakaava: henkilökohtaisen ja yleisen yhdistäminen. Pitääkö asioita tarkastella suuressa mittakaavassa, yleisinhimillisesti ja maailmanlaajuisesti, vai pitääkö lähteä omasta elämänpiiristä? Näyttelyn teoksilla on kaikilla suhde elämään. Ne eivät kuvaa minulle henkilökohtaisesti tapahtunutta, mutta kuitenkin uutisten kautta tuntuu kuin muistaisin olleeni paikalla. Olen kuvitellut ja pakottanut ajatuksia materiaaliseen muotoon. Taideteoksina tilanteisiin voi eläytyä, kokea ne.

Reaaliaikainen uutistulva hävittää etäisyydet ja saa kaiken tuntumaan siltä, kuin asiat tapahtuisivat tässä ja nyt. Jatkuvasti kasautuvat päivitykset painostavat ihmisiä ottamaan kantaa kaukasiinkin asioihin. Tapahtumat, joista luen ja kuulen, alkavat elää ajatuksissani, pääni sisällä. Ihmiset pakenevat entisiltä asuinalueiltaan muualle, ehkä suotuisammille seuduille. Epidemiat vaanivat lentokentillä ja kylpyhuoneiden rakosissa ja ovat valmiita puhkeamaan ja levittäytymään. Kaupungit kasvavat alati niellen luonnonvaroja ympäriltään, vanhoja rakennuksia puretaan uuden tieltä. Kuinka kauan tuo uusi aika kestää ja mitä sen jälkeen tapahtuu?

Näyttelyssä on viisi teosta, joita olen tehnyt viimeisen vuoden ajan. Materiaalit ovat ohjanneet sitä, millaisiksi teokset ovat muotoutuneet: keramiikka, puu, kangas, ääni, videokuva. Jokainen materiaali on antanut omat ehdotuksensa siitä, millaiseksi teos on voinut muotoutua.

Kuvat pommitusten raatelemasta kaupungista Lähi-Idässä ja vanhan ostarin purkamisesta uuden uljaan viihdekeskuksen tieltä Suomessa muistuttavat kummallisesti toisiaan. Muutin mittakaavan ja otin teoksen lähtökohdaksi valmiit huonekalut. Huolellisella käsityöllä tehdyt esineet ja niihin kerrostunut historia on purkautunut silpuksi.

Gallerian ikkunassa on rei`istä muodostuva öisen maailman kartta, jossa valo tihkuu pimennysverhoon poltettujen reikien läpi. Valopisteet kuvaavat paitsi sitä, missä ihmisiä asuu runsaasti myös etenkin vallan ja vaurauden keskittymiä. Pimeät alueet eivät ilmaise itseään, ne ovat merta tai muuten vain hiljaisia. Valokarttojen melankolisuus on siinä, että niitä katsoen maailman tilannetta tarkastelee kuin ulkopuolisena. Mihin kannattaa tuntee kuuluvansa? Missä on raja oman ja muiden alueen välillä tai kuka rajat on piirtänyt? Kannattaako rajoja puolustaa, keneltä ja miten?

Kolmannen teoksen lähtökohta on ristiriita teltan sisä- ja ulkopuolen kanssa. Teltta on ihmisen kokoinen suojapaikka säätä vastaan. Itselleni teltta on unelma vapaudesta kesäisillä, turvallisilla metsäretkillä. Teltat ovat uutiskuvien kautta myös pakolaiskriisin symboleita. Sovitin kaksi vastakkaista mielikuvaa yhteen nauhoittamalla omasta elämänpiiristäni ääniä ja kuvaa, joista yhdisteltynä muodostuu kuvitteellinen ääni- ja valomaailma. Tuon teoksessa uutistulvan kuvamaailman lähemmäksi vastaanottajaa, koettavaksi.

Kahden teoksen materiaalina on keramiikka. Toinen kuvaa loisia ja bakteereja, joita kuhisee ihmisten rinnalla ja sananmukaisesti pinnalla. Niillä on oma rinnakkaistodellisuutensa kylpyhuoneiden koloissa, ja joskus tuo todellisuus alkaa vaikuttaa oman mittakaavan maailmaamme kiusallisen paljon. Otukset ovat näkymättömiä ja kulkevat yhtä nopeasti kuin halpalentoyhtiöiden koneet. Ihmiset käyvät niitä vastaan loputonta kamppailua verkottuneessa maailmassaan. Seinällä taas on sarja keramiikkaisia pölyttäjien päitä. Hyönteisten kasvot poikkeavat omistamme valtavasti ja usein niitä ei katsota suoraan silmiin. Vaikka yksittäiset hyönteiset voivat olla kesällä vain kiusa, voi ihmisen vauhdittama pölyttäjäkato järkyttää tasapainoa ennakoimattomasti. Voittajaa ei kisassa löydy.

Ukkosteltan äänimaailman olen tehnyt Ari Keltamäen laitteilla ja avustuksella, teknisestä toteutuksesta kiitos myös Pekka Järvilehdolle. Kiitos Taiteen edistämiskeskukselle näyttelyn tukemisesta.